Initiativärende – Uppföljning och förstärkning av kommunens arbetsmiljöarbete

Bakgrund
En god arbetsmiljö är en förutsättning för att kommunen ska kunna behålla och rekrytera medarbetare, ge chefer rimliga arbetsförutsättningar och upprätthålla kvalitet och kontinuitet i verksamheten.

Som förtroendevalda behöver vi säkerställa att arbetsmiljöarbetet inte enbart består av styrdokument och rutiner, utan också leder till att risker upptäcks, åtgärdas och följs upp. Den politiska nivåns uppgift är framför allt att säkerställa en tydlig organisation, tillräckliga förutsättningar och fungerande uppföljning. Det löpande genomförandet ska ske i förvaltningen.

Detta initiativ innebär inte ett ställningstagande till att det finns konstaterade brister i kommunens arbetsmiljöarbete. Syftet är att ge kommunstyrelsen ett samlat underlag för att bedöma hur arbetet fungerar och om ytterligare beslut behöver fattas.

Motivering
<u>Tydliga uppgifter och realistiska förutsättningar</u>
Det behöver finnas en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter genom organisationen. Det behöver också framgå om de chefer som tilldelats uppgifterna har tillräckliga kunskaper, befogenheter, tid och resurser för att utföra dem.

Särskild uppmärksamhet bör riktas mot hur frågor som inte kan lösas på en viss chefsnivå förs vidare i organisationen. Risker får inte bli liggande därför att ansvar, mandat eller finansiering är oklart.

<u>Sambandet mellan uppdrag och resurser</u>
Kommunens beslut om budget, organisation, bemanning och ambitionsnivå påverkar förutsättningarna för arbetsmiljön. Därför behöver den politiska uppföljningen synliggöra om verksamhetens krav är förenliga med de resurser som står till förfogande.

När en obalans identifieras bör redovisningen tydliggöra vilka förändringar som behövs. Det kan handla om prioriteringar, arbetssätt, stöd, kompetens, bemanning eller förändrat uppdrag. Även chefernas egen arbetsbelastning och möjlighet att leda verksamheten behöver ingå.

<u>Från dokumentation till resultat</u>
Uppföljningen bör visa hela kedjan från identifierad risk till genomförd åtgärd och kontrollerad effekt. Det är inte tillräckligt att en risk har förts in i en handlingsplan. Det

behöver också framgå när åtgärden ska vara genomförd, vem som ansvarar och om den faktiskt har minskat risken.

Underlaget bör därför innehålla en samlad analys av exempelvis tillbud, olyckor, sjukfrånvaro, personalomsättning, medarbetarundersökningar och signaler från skyddsombud. Statistiken behöver sättas i relation till verksamhetens förutsättningar och kompletteras med analys av orsaker och åtgärdsbehov.

Förebyggande arbete vid förändringar
Arbetsmiljöperspektivet behöver finnas med när förändringar planeras, så att identifierade risker kan påverka förslagets utformning och genomförande.

Redovisningen bör därför beskriva hur riskbedömningar används inför exempelvis omorganisationer, bemanningsförändringar, nya scheman och förändrade arbetssätt samt hur berörda arbetstagare och skyddsombud medverkar.

Avsedd effekt
Initiativet ska ge kommunstyrelsen ett tydligare underlag för styrning, prioritering och uppföljning. Ambitionen är att använda och sammanställa befintliga underlag där det är möjligt, inte att bygga upp parallell administration.

Genom en samlad redovisning kan det bli tydligare vilka frågor förvaltningen kan hantera inom sitt uppdrag och vilka som kräver politiska beslut om resurser, organisation eller verksamhetens omfattning.

Förslag till beslut
Jag föreslår kommunstyrelsen beslutar

1. att uppdra åt kommundirektören att genomföra och redovisa en samlad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom kommunstyrelsens ansvarsområde,

2. att redovisningen ska omfatta
    - fördelningen av arbetsmiljöuppgifter samt berörda chefers kunskaper, befogenheter och resurser,
    - resultatet av den senaste årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet,
    - identifierade allvarliga arbetsmiljörisker och hur dessa hanteras,
    - kvarstående och försenade åtgärder samt orsakerna till att de inte har genomförts,
    - hur arbetsmiljörisker bedöms inför förändringar av verksamhet, organisation, bemanning och arbetssätt,
    - hur arbetstagare och skyddsombud ges möjlighet att medverka i arbetsmiljöarbetet,
3. att förvaltningen särskilt ska redovisa om det finns verksamheter där obalans mellan uppdrag och tillgängliga resurser medför arbetsmiljörisker, samt vilka

åtgärder eller politiska beslut som i så fall behövs,

4. att redovisningen ska innehålla ett förslag till samlad åtgärdsplan för identifierade brister, med ansvarig funktion, tidsplan, eventuella resursbehov och former för uppföljning,

5. att förvaltningen ska föreslå former för återkommande rapportering av väsentliga arbetsmiljörisker, åtgärdernas genomförande och deras effekt, samt

6. att uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen senast februari 2027..

Maud Herkules
Moderaterna Ragunda
Bispgården 2026-11-02